Nr M Bauer

KURJER WARSZAWSKI.

D. 12. Maja. — Rok 1848. Piątek. № 127. Jutro, Śty Serwacy. v. s. 1szy Maja.

Wczoraj Kościół Śty obchodził dzień Śgo Mamerta, Arcy-Biskupa Wieneńskiego (w Delfinacie), który żyjąc w wieku V, umarł r. 477. Śty Mamert ustanowił w r. 474 obchód dni krzyżowych.

W Kościele XX. *Pijarów* w przyszłą Niedzielę przypada uroczystość Najświę: MARYI Panny Łaskawej; która z wystawieniem N. SAKRAMENTU, Mszą śpiewaną, Kazaniem i Nieszporami odprawiać się będzie. — Takież Nabożeństwo odbywać się będzie w następną Niedzielę w Kościele PP. *Wizytek*, na cześć Opieki Śgo Józefa. Jutro pierwszy Nieszpor.

W ciągu trzech pierwszych miesięcy r. b. mianowani i zatwierdzeni zostali, w Dyecezji Kujawsko-Kaliskiej: X. Adam *Łancucki*, Proboszczem w mieście Piotrkowie Kujawskim; w Zgromadzeniu XX. *Karmelitów* bosych: X. Bruno *Wojciechowski*, Prowincjałem całego Zgromadzenia i Przeorem Klasztoru Warszawskiego; X. Teodor *Gałczyński*, Przeorem Klasztoru Lubelskiego; X. Dominik *Pstroszyński*, Przeorem Klasztoru w Zakrzewiu. (P. R. M.)

Gdy beneficjum *Załe*, w Pcie Lipnowskim, do Kolacji prywatnej należące, przez śmierć X. Józ: *Lipińskiego* tamtejszego Proboszcza, zawakowało; przeto mający chęć otrzymania prezenty na toż Beneficjum, zechcą z żądaniami swemi zgłosić się, gdzie wypada.

Niebędący w służbie czynnej, Jenerał-Porucznik Baron *Sass*, umieszczonym został na nowo w takowej, i przykomenderowanym do Głównodowodzącego armją czynną.

Rada Administracyjna, dnia 20 Kwiet: (2 Maja) r. b. mianowała: Alexandra *Wilczewskiego*, Dziedzica dóbr Grajewa, Sędzią Pokoju Okręgu Biebrzańskiego; Ambrożego *Majewskiego*, Magistra Prawa, Dziedzica dóbr Wołuczy, i Karola Hr: *Skarbka*, Dziedzica dóbr Wola Drzazgowa, Sędziami Pokoju Okręgu Rawskiego; nareszcie Łukasza *Sieradzkiego*, Zastępcę Pisarza Sądu Pokoju Okręgu Rawskiego, pełniącym obo: Podsędka Sądu Pokoju Okręgu Mławskiego.

Komisja R. P. i Skarbu, w następstwie reskryptów swoich z dnia 11/23 Marca i 28 Marca (9 Kwiet:) r. b. w których objawione zostały decyzje Rady Administracyjnej, wzbraniające aż do dalszych rozporządzeń wywozu za granicę żyta, mąki i owsa, oraz wszelkiego rodzaju koni, wydała do wszystkich Komor celnych i Urzędów expedycyjnych od strony *Pruss* i *Austrji* polecenie, ażeby nie wypuszczały również bydła rogatego do tych krajów.

Administracja dochodów skarbowych tabacznych w Król: Pol:, Rewizora swego P. *Milewskiego* z miasta *Wodzisławia*, do m. *Kielc* przetranslokowała.

Z powodu trzeciej rocznicy śmierci ś. p. Józefy z Krobanowskich *Łaszewskiej*, w dniu 20 z. m. przypadającej, odbędzie się w Kościele XX. *Karmelitów* na Lesznie, jutro o godz: 10tej żałobne Nabożeństwo; na które pozostały Mąż z Dziećmi i Wnukami, łaskawych Przyjaciół i Znajomych zaprasza.

W tych dniach wyszły następujące nowe śpiewy z towarzyszeniem fortepjanu: *Wezwanie do Najświętszej* Panny, ofiarowane JO. Xiężnej Julji *Teniszeff;* słowa C. *Pereyra*, muzyka A. *Bassego*. Tegoż, *Modlitwa młodego dziecięcia do swej Matki;* ofiarowane Pannie Walerji *Grębeckiej*. Obie te sztuczki są do nabycia w Składach muzycznych Fr. Spiess i Spół:, oraz u Senewalda, po zł. 2.

Meteorologiczne wnioski Ogrodnika z pod *Warszawy*, wróżącego że zwykle odznaczające się *zimnem* 3 dni Majowe 12ty, 13ty i 14ty, w tym roku będą mieć aurę ciepłą, zaczynają się sprawdzać poniekąd, bo z początkiem bieżącego tygodnia, atmosfera ociepliła się zupełnie. Także niedopisały w tym roku jak zdaje się, zwykłe *Mamertowskie* deszcze.

Biletów na loterję na Dywan, na korzyść Wydz: Sierot Tow: Warsz: Dobr: urządzoną, dostać już tylko będzie można w Kancelarji tegoż Towarzystwa, co dzień od 8ej z rana do 8ej godz: w wieczór.

Uzyskawszy od władzy wyższej pozwolenie do dawania lekcji w zakładach naukowych, i domach prywatnych, *Śpiewu* przy fortepjanie i gitarze, oraz grania na skrzypcach i gitarze; mam zaszczyt zawiadomić interesowane osoby, mające zamiar brać lekcje u mnie, iż obrałem stałe zamieszkanie przy ulicy Freta pod Nr 276 od frontu. Zastać mnie można do 9ej rano, po południu zaś, od 12 do 4ej. — P. *Lanckoroński*, Artysta Opery Teatru Wielkiego.

Skład nut muzycznych Fr. *Spiess i Spół:* przy ul: Senators: Nr 460, odebrał następujące nowości: *Hüntena, Fleurs des bois, Walc, Polka i Rondo*, dzie: 159, Numerów 3, każdy po zł. 3; tegoż Rondo na fortepjan z Symfonji Dawida, *Krysztof Kolumb;* dz: 156, zł. 3 gr. 15; tegoż Fantazja na fortepjan z opery Donizetego, *Córka Regimentu*, dz: 153, zł. 3 gr. 15; *Rossellena* 3 fantazje na fortepjan, zł. 5.

W dniu dzisiejszym, Woda *Obersalcbrun* nadesłaną została do Składu Wód Mineralnych M. B. *Gordon* przy ulicy Długiej; o czem ma honor zawiadomić Szanowną Publiczność.

W ciągu ubiegłego tygodnia od d. 29 z. m. do 5 b. m. przybyło do *Warszawy* i wyjechało z niej *koleją żelazną* osób 3,603. Od 1 Stycznia do 28 z. m., przyjechało i wyjechało osób 47,730. Razem osób 51,333.

W dniu 9 b. m., wyrobnik szychtując drzewo w Magazynie Rządowym, przypadkowo spadł z szychty, i w skutek mocnego skaleczenia głowy, na kurację do Szpitala Śgo DUCHA odesłanym został. — W tymże dniu na parobku z wsi *Machnatka* Ptu Warszaw:, przed miesiącem pokąsanym przez wściekłego wilka, i na kuracji w Szpitalu Śgo Jana Bożego znajdującym się, okazały się nagle symptomata wścieklizny. (G. P.)

W dniu 30 z. m. w gminie *Zalesie* Pcie Warszawskim, skutkiem uderzenia piorunu w dom mieszkalny, zabitą została dziewczyna wiejska Marjanna *Maliszewska*, lat 18 licząca; a druga w tymże wieku dziewczyna Marjanna *Sankowska* i syn gospodarza rok życia mający, mocno poparzeni zostali.— W d. 1 b. m., Pisarz magazynu solnego w *Piotrkowie*, czytając, nagle żyć przestał. Śmierć jego (według opinji Lekarza) miała nastąpić skutkiem pęknięcia naczyń piersiowych. —Były pożary w gminach: Młocinach, Kadziejowo, Żochy, Zator, Szławanty i w mieście Sereje. (G. P.)

W d. 20 z. m. zmarła we *Lwowie*, ś. p. Agn: *Więckiewicz*, Zakonnica klasztoru PP. *Benedyktynek*.

Z Petersburga. — N. PAN mianować raczył Kawalerem Orderu *Orła Białego*, Radcę Tajnego Xięcia *Galicyna*, Sekretarza Stanu do przyjmowania próśb na imię MONARCHY podawanych. — N. PAN zatwierdzić raczył etat tymczasowy Szkoły ubogich dziewcząt Hrabiny *Lewaszowej*, w *Kijowie*. Etat ten wynosi rsr. 3,580.—Rzecz: R. St: *Pelikan*, Doktor Medycyny i Chirurgji, Dyrektor Departamentu Medycznego, awansowanym został do rangi Radcy Tajnego, za odznaczenie się w służbie.

O młodym Wirtuozie Henryku *Wieniawskim* z Lublina, umieścił w Tygod: Petesburgskim, W. *Każyński* artykuł nader pochlebny.

Anglja. — Dwór 2go b. m. wrócił z wyspy Uajt do pałacu Bukingham.— Na posiedzeniu Izby wyższej 4go b. m. Lord *Stanley* zapowiedział zapytanie w przedmiocie korrespondencji hiszpańskiej. W Izbie niższej na takież zapytanie Pana *Urquhart*, Lordowie *Palmerston* i *Russel* uznali depeszę do madryckiego Rządu, ogłoszoną w gazetach za oryginalną; na temże posiedzeniu Lord *Palmerston* oznajmił, iż Danja i Prussy przyjęły pośrednictwo Anglji.

Austrja. — Pisma węgierskie oświadczają się przeciw nałożeniu części długów Austrji na Królestwo węgierskie, podając za powód, iż Węgry żadnej korzyści nie odniosły z zaciągniętych pożyczek. — Komitet czeski w Pradze uchwalił nie posyłać Deputowanych na posiedzenia niemieckiego Parlamentu w Frankforcie n. M. — Cesarz na przedstawienie Ministra sprawiedliwości, rozporządzeniem z dnia 3go b. m., wyznaczył komisję mającą zwiedzać rozmaite kraje niemieckie i Belgję, aby obeznać się z organizacją sądów przysięgłych. — Z głównej kwatery Feldmarszałka *Radeckiego*, z Werony, otrzymano wiadomości dochodzące 1go b. m. Celem zapewnienia związku z Tyrolem i bezpieczeństwa Peschiery, brygada *Wohlgemuth* ustawioną była pod Pastrengo; będąc atakowaną 28go z. m., utrzymała się w swojej pozycji. Następnej nocy Feldmarszałek *Radecki*, posłał brygadę Arcy-Xięcia *Zygmunta*, przez Ponton na lewy brzeg *Adygi* na pomoc brygadzie *Wohlgemuth*; gdy tymczasem brygada *Taxis* podstąpiła pod Bussolengo, aby wrazie ataku w dniu następnym, zagrażać prawemu skrzydłu nieprzyjaciela. Tenże ustawiony w mocnej pozycji, między St. *Guistina* i *Sommacampagna*, rozprzestrzenił lewe swoje skrzydło przez Sandra i Cola, zmierzając do opanowania wzgórz *Pastrengo*. 29go z. m. zawrzała bitwa między *Pastrengo* a St. *Guistina* o 10ej rano. Wojsko nasze z początku obsadziło wzgórza tameczne, ale musiało ich zaniechać przed przemagającą siłą nieprzyjacielską. Dla popierania obu brygad ustawionych pod *Pastrengo*, Feldmarszałek *Radecki* wykonał kilka pozornych ataków i demonstracji frontowych, które też spowodowały, iż nieprzyjaciel w dniu tym wszelkich dalszych napadów zaniechał. 30go z. m. rano gdy Feldmarszałek Porucznik *Bocher* miał połączone obie brygady pod *Pastrengo*, i oczekiwał jeszcze posiłków z doliny *Adygi*, nieprzyjaciel wznowił atak na *Pastrengo* z siłą przemagającą. Około 11ej, mocny oddział nieprzyjacielski pociągnął z *Coli* wzdłuż przeciwnego kierunku *Adygi*, aby prawe skrzydło obejść. Feldmarszałek wysłał z Werony kilka świeżych oddziałów przeciwko prawemu skrzydłu nieprzyjaciela. Feldmarszałek Porucznik *Bocher*, przekonawszy się, iż nieprzyjaciel rozwija ogromną siłę pod *Pastrengo*, i zagraża otoczeniem przez *Cola* w kierunku do Lazisy, postanowił o 3ej po południu opuścić prawy brzeg *Adygi*, i wspierany przez Pułkownika *Zobel*, z 6ciu kompaniami i 2 armatami, wykonał odwrót w najlepszym porządku. Bliższe szczegóły o stratach poniesionych 28, 29, i 30go z. m. jeszcze nie nadeszły. Feldmarszałek *Radecki*, nie chcąc bez użytecznie utrudzać wojska przed połączeniem się z Jenerałem *Nugent*, skoncentrował swoje siły pod Weroną, i ustawił brygadę obserwacyjną przy punktach *Parona* i *Pescantina*. Podług raportu Feldmarszałka Porucznika Barona *Welden* z Trydentu 1go b. m. nieprzyjaciel na nowo zagraża południowym okolicom Tyrolu. Mistrz artylerji, Hr. *Nugent*, doniosł 2go b. m., z *Sacile*, iż

jego straż przednia, tegoż dnia posunęła się do Conegliano; w Porto Buffole 30 z.m. znalazła 3000 centnarów soli. Port Wenecki został ogłoszony w stanie blokady.

Francja. — W sali posiedzeń Zgromadzenia Narodowego na galerji, po prawej stronie od mównicy, zostawiono miejsce dla 80 stenografów; stenografom z redakcji Monitora zostawiono miejsce pod mównicą Na galerji po lewej stronie 4go b. m. znajdowali się: Rada stanu i główni Redaktorowie gazet, PP. Emil *Girardin* (Żyrardę), wydawca gazety Prassa; *Chambolle* (Szambol), wydawca dziennika Wiek; i *Sobrier* wydawca dziennika handlo:; 3ci z dużą czerwoną kokardą w dziurce od guzika. Na trybunie dyplomatycznego ciała byli Posłowie i tymczasowi Sprawujący intereresa angielski, amerykański, belgicki, pruski, austrjacki, włoski, badeński, heski i kilku innych. PP. *Lamennais* (Lamene), *Berryer* (Berje), *Beranger* i *Larochejacquelin* (Laroszżaklę), zajęli miejsca po prawej stronie mównicy; *Causidiere*, *Barbes*, Stefan *Arago* i demokratyczni republikanie, miejsca końcowe na najwyższych ławkach lewej strony; nieco głębiej po tej samej stronie, zwolennicy swobody handlowej. P. *Dupont de l'Eure* za opuszczeniem mównicy po zagajeniu posiedzenia, otrzymał uściśnienie od Poety *Beranger*. Przez czas sprawdzania pełnomocnictw, wszyscy Oficerowie gwardji narodowej, między niemi wielu z ludu, przedefilowali przez salę, aby nasycić swoją ciekawość. O 40 minut po 3ciej rozpoczęło się znowu posiedzenie; przeciw niektórym tylko wyborom uczynione było zakwestyonowanie. P. *Olivier* z Żyrondy zaproponował przywrócenie przysięgi na wierność Rzeczypospolitej; propozycję tę odrzucono. Z zapałem przyjęty był wniosek Pana *Berger*, aby Zgromadzenie Narodowe ogłosiło Rząd republikański. Jenerał *Courtais* przybył w imieniu paryzkiego ludu zaprosić Zgromadzenie Narodowe, aby w przedsali zabudowania, w obec zgromadzonego ludu, Rzeczpospolitą ogłosiło. Członkowie w massie opuścili salę, i pod przewodnictwem tymczasowego Rządu, udali się na wielkie schody przed kolumnadę, gdzie niezliczone tłumy ludu pomięszane z gwardją narodową grzmiącemi zawrzały okrzykami, za ukazaniem się Zgromadzenia w perystylu. Wszyscy uściskali się, podawali sobie ręce, śród nieustannych okrzyków: »Niech żyje Rzeczpospolita!” Wołano także: »Chcemy wojsko linjowe, chorągwie wojska linjowego.” Jenerał *Courtais* musiał zejść, i z liczną eskortą przynieść kilka takich chorągwi. Zapał coraz bardziej wzrastał; podniesiono szpady do góry, czapki wojskowe podniesiono na bagnetach, i śród śpiewów narodowych, dźwięku trąb, oraz salw armatnich, Członkowie tymczasowego Rządu i Zgromadzenia Narodowego, udali się przez tłumy ludu do przeciwnego wejścia sali posiedzeń. Po takiej manifestacji nie można było myśleć o dalszem toczeniu narad; przed 6tą rozeszło się Zgromadzenie. Na zagajeniu znajdowało się około 620 Członków. — Mniemają, iż *Buchez* albo *Trelat* obrany będzie Prezesem Narodowego Zgromadzenia. — *Lamartine* zasłabł, mówią, iż cierpi na febrę; pochód przez plac Wandomski bardzo go utrudził, dla tego też nie mógł zostać do końca posiedzenia.

Niemcy. — Pruski Rzeczywisty Tajny Radca Hrabia *Doenhoff*, Poseł przy Rzeszy niemieckiej, na własne żądanie jest odwołany; a w jego miejsce mianowany dotychczasowy Poseł nadzwyczajny przy dworze Papiezkim *von Usedom*, który już wyjechał do Frankfortu n. M. W miejsce zaś Jenerał-Majora *von Radowitz*, mianowany Komisarzem wojskowym przy Związkowej Komisji wojskowej, Jen:-Major *von Peuker*.— Z okoliczności wyborów zaszły wTrewirze rozruchy, które przez dwa dni trwały; 4go b. m. spokojność była przywróconą. — 5go b. m. przywieziono do Karlsruhe 4ry armaty zabrane powstańcom w okolicy Frejburga. — Z Szleswiga i Jutlandji niema nic ważnego; Duńczycy opuścili te Xztwa nie stawiając oporu. — Blokada Bremy zaczęła się 5go b. m. — W *Berlinie* 13go b. m. odbędzie Król *Pruski* pierwszy raz przegląd tutejszej gwardji narodowej. — Na przypadek umobilizowania landweru, powołani będą tylko nieżonaci do obrony krajowej. — Deputowani pruscy na Sejm w *Frankforcie* i *Berlinie*, oprócz kosztów podróży, pobierać będą dyety po 3 talary dziennie.

Gazeta Wrocławska donosi z *Krotoszyna* pod datą 4go b. m.: Powstańcy dzisiaj w nocy pomiędzy *Miłosławiem* i *Wrześnią*, przez 5ty korpus armji z tyłu napadnięci i zupełnie pobici zostali.

10 godz: rano. Krąży w tutejszej Publiczności list Dra *Adamkiewicza*, powołanego z *Poznania* do *Miłosławia*, celem opatrzenia ranionych powstańców, i zawiera następujące wiadomości: Wczoraj zebrało się około 10,000 powstańców pod *Wrześnią*, aby w nocy zająć szturmem *Gniezno*. Niespodzianie 5ty korpus napadł na nich z tyłu, i po czterogodzinnej walce, pobił zupełnie. Około 4,000 powstańców poległo, przeszło 3,500 sprowadzono rannych do *Miłosławia*, zaledwie 200 z nich potrafię ocalić. Z wojska pruskiego poległo kilkaset.— O 11ej rano, wyszedł tutaj pierwszy bataljion 21go pułku piechoty, prowadząc z sobą cztery wozy wziętych do niewoli szlachty polskiej. Otóżto zasłużona kara za wzniecenie buntu.

Powstańcy broń złożyli, i poddali się na łaskę Rządu Pruskiego.

Rozmaitości. — W pewnym hotelu w Wiedniu była przylepiona następująca prośba drukowana: »Uprasza

się najuprzejmiej szanownych gości, ażeby na kurytarzach nie robili pięknych ocz do dziewcząt usługujących, gdyż z tej przyczyny wiele naczynia tłucze się." — »Powiedziałeś przecie do mnie, rzekł wyrobnik do swojego kolegi, żeś sobie postanowił *regułę* nigdy wódki nie pić." »Tak jest bracie, odpowiedział drugi, i trzymam się tej *reguły*, tylko codziennie robię wyjątek."— Na bawarskiem piwie rzekł pewien Jegomość: »Otoż to dziś piwo jest daleko lepsze, bo po wczorajszem spałem jak osioł." »Ej, to nie od piwa, rzekł drugi, to tak *zwyczajnie*."— Dwóch przyjaciół przechadzało się na brzegu morza. »Dwadzieścia razy, rzekł jeden z nich, chciałem rzucić się w morze, aby zakończyć życie." »Dla czegożeś tego nie zrobił?" zapytał przyjaciel. Zdziwiony zimną krwią, z jaką to zapytanie zadane mu zostało, namyślił się drugi cokolwiek i rzekł: »Włożyłem rękę w wodę, i znalazłem ją za zimną!"

Wewnętrzny cieplik ciała ludzkiego jest 37 stopni, u zwierząt ssących 39, u ptaków 42.—Człowiek przez kilka minut może wytrzymać sztuczną atmosferę rozgrzaną do 130 stopni wedle termome: stu-stopniowego.—Dobra kura powinna znieść 120 do 150 jaj rocznie.—W chwili spalenia się, proch strzelniczy zamienia się w gazy, których objętość przenosi objętość prochu o 4150 razy.— Aby odbyć podróż na około świata, potrzebaby żołnierzowi dzień i noc maszerującemu, jednego roku i dni 63. Koleją żelazną możnaby świat objechać w przeciągu 35 do 40 dni. Kula armatnia obleciałaby świat w przeciągu 21 godzin. Elektryczność potrzebowałaby na to mniej niż $^1/_{10}$ sekundy.—Długość roku wynosi sekund 31,556,927, minut 525,948, godzin 8675. Trzydzieści lat nie obejmuje tryljona sekund.

PRZYJECHALI do WARSZAWY.

Bentkowski Bened: Oby: z Ludwina; Chojnacki Maxy: Ob: z Woli Gorzyńskiej; Czarnocki Józ: Oby: z Baczkowa; Doliński Teod: Ob: z Brzezinka; Dufej Józ: Kup: z Berlina; Gaszyński Walery Obyw: z Kamienia; Hryniewicz Jan Oby: z Nowej Alexandrji; Krzyżanowski Alex: Podpo: z Międzyrzeca; Miller Jenerał-Major z Miechowa; Potocka Izabella Hr. z Grabowa; Rzodkiewicz Wład: Oby: z Gozdowy; Reinhardt Piotr Regest: Koleg: z Rossji; Schonfeld Zygm: Kup: z Zgierza; Urbański Teod: Półk: Inżyn: z Mniszewa; Wejcher Bogu: Oby: z Szczurowa; Wysiekierski Łukasz Sędz: Apelac: z Ponikwy; Zgliczyński Cyprjan Oby: z Kaszowa. (G. P.)

DONIESIENIA.

Rejent Kancelarji Okręgu Piotrkowskiego.— Zawiadamia Szan: Publiczność, iż na żądanie Opieki nieletniej Wandy Żabickiej, po Alexandrze Żabickim pozostałej Córki, i w skutek upoważnienia JW. Prezesa Tryb: Cyw: Gub: Warsz: w Kaliszu, d. 22 Marca/3 Kwietnia r. b. do Nru 729 wydanego, wszelkie ruchomości po tymże Alexandrze Żabickim pozostałe, jako to: Srebro, Kosztowności, Inwentarze żywe i martwe, Naczynia gorzelnicze i browarne, Miedź, Powozy, Bryki, Ubiory na konie, Garderoba, Bielizna, Pościel, Meble i Ozdoby pokojowe, Porcelana, Fajanse i Szkło, przez publiczną licytację na gruncie we wsi Witowie, dnia 3/15 Maja r. b. rozpoczynając od godz: 10 z rana, i w dni następne, za gotową natychmiastową zapłatę spieniężone zostaną.

Stanisław *Markowski*.

Dziś rano ciepła stopni 8. Wczoraj w południe 16.

TEATR WIELKI. Jutro, *Gryzelda*.